

fælde, hvortil der sigtes — 24 Timer isorveien underrette Amtstuen om den Kjørsel, der skal præsteres, idet det er Amtstuen, der skal fordele denne, og kun, hvor paatrængende Omstændigheder gjøre det nødvendigt, skal man henvende sig til Sognefogden. Nu veed jeg ikke, hvilke Tilfælde der har forelagt her, men da jeg som sagt formoder, at der har været Tale om Kjørsel under en forud bestemt Marsch, saa var der altsaa Tid til at rekvirere den paa Amtstuen, og de militære Autoriteter ere da ganske ustyrbelige i, om den har været indrettet paa en ufornuftig Maade. Har derimod vedkommende militære Autoritet diuette rekvireret den hos Sognefogderne, saa er det ganske vist en høist besynderlig og umagelig Maade, hvorpaa man er gaaet frem, og den viser da kun, at der i alle Myndigheder kan findes Folk, som besidde et utilstebeligt Lavmaal af Omtanke. — Jeg skal iøvrigt bemærke, at der kan være flere Omstændigheder, under hvilke det vilde være ligefrem faldt at forlade Principet om den tvungne Kjørsel, og det gjælder da navnlig de Tilfælde, hvor man mest generer Folk, idet man uforvarende kommer over dem, nemlig i Tilfælde af Sygetransport. Naar saaledes en Mand bliver syg paa Marschen, har man jo kun Valget imellem at rekvirere en Vogn eller lade ham ligge, og nu veed jeg ikke, hvad de Herrer synes bedst om, at man gjør. Det forekommer mig, at det Rigtigste er hurtigt muligt at yde Manden den Hjælp, som han kan trænge til. Iøvrigt skal jeg slutte, som jeg begyndte med, at sige, at hvis de ærede Herrer kunne finde en Maade, hvorpaa Militæretaten i ethvert Tilfælde kan slippe for at rekvirere Kjørsler og dog faae alle sine Kjørsler udførte, saa vil Militæretaten sikkert overordentlig gjerne gaa ind derpaa.

Kjær: Det er kun for en kort Bemærkning, jeg har faaet Ordet, og jeg skal derfor ogsaa fatte mig meget kort. Jeg havde ikke tænkt paa at ville gjøre en Bemærkning til det ærede militære Medlem, der nu talte, men jeg kan dog ikke undlade først at sige et Par Ord i Anledning af hans Ytringer. Det ærede Medlem sagde, at vi ikke nærede stor Kjærlighed til Militæret, hvad Pligtfigjærligheder angaar, og at denne Jølelse var gjensidig. Det glædede mig at høre dette, thi jeg haaber da, at vi kunne komme ud over denne Ubehagelighed ved Lovene; er Jølelsen gjensidig, er det jo bedst at løse Baandene. — Med Hensyn til den sidste Bemærkning, som det ærede Medlem gjorde, og som skulde indeholde et slaaende Bevis for, at man ikke ganske kunde undvære Lovforslagets Bestemmelse, idet man ofte kom i det Tilfælde at maatte staae Bøgne tilveie for at transportere dem, som under Marschen blive syge, skal jeg tillade mig at bemærke, at blivende Troppesafdelinger jo kunne være forberedte derpaa, thi naar det, som det ærede Medlem antager, er temmelig sandsynligt, at Nogle

paa varme Sommerdage ville blive syge undervejs, kan man jo med Hensyn til en saadan Troppesafdeling, der f. Ex. skal marchere 10 Mil, ligefrem forud beregne, hvor mange Bøgne der behøves i den Anledning. Det var imidlertid nærmest imod det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgfreds (Thorup), at denne Bemærkning var rettet, og jeg skal derfor overlade til det ærede Medlem selv at imødegaa den, idet jeg endnu kun skal gjøre en kort Bemærkning til det ærede Medlem for Randers Amts 4de Valgfreds (Bønløkke), som paa en temmelig skarp Maade tilbageviste min Mening om denne Lov, idet han yttrede, at mine Udtalelser vare i den Grad ubesjødte, at jeg ikke havde paavist et eneste Punkt, hvorpaa der var indrykket Kommunerne større Frihed, end de tidligere have haft. Jeg troede ikke, jeg havde nødig at sige det ærede Medlem, hvad han kan læse sig til i Lovforslaget, og hvis ikke allerede den høitærede Minister havde sagt ham det, kunde jeg i og for sig gjerne gjøre det, men kan det ærede Medlem ikke læse sig dertil, opgiver jeg Haabet om at belære ham i saa Henseende. I Øvrigt forekom det mig, at hans Bemærkninger fremkom paa en mere afseende Maade, end jeg tror at have forstyldt.

Clausager: Da allerede saa mange Medlemmer have udtalt sig om Entfæthederne i Lovforslaget, skal jeg indskrænke mig til at gjøre en kort Bemærkning om et lille Punkt. Jeg antager, det er den ærede Ministers Mening, at enhver Kommune skal forrette alle Pligtfigjælsarbejder indenfor sine egne Grændser, og følgerlig ogsaa alt foresaldende Snekastningsarbejde paa Landeveiene, men er det Meningen, kunde jeg ønske, at § 8 var affattet lidt anderledes, end den er, idet den efter min Mening ikke ganske tydelig viser, at det er Tilfældet. Det skulde være mig kjær at høre et Ord fra den ærede Minister om, hvorvidt jeg har opfattet dette Punkt rigtig, men er det Tilfældet, vil jeg tillade mig at henlede det eventuelle Udvalgs Opmærksomhed paa dette Punkt. Jeg tror nemlig, at man ved en anden Affattelse kunde sjerne en Lov, som maasse paa enkelte Steder kunde gjøre sig gjældende, og det er jo dog overhovedet en Opgave for os at gjøre Lovene saa forstaaelige som mulig.

Udretter: Naar jeg har begjæret Ordet, er det slet ikke, for at lægge nogen Hindring i Veien for dette Lovforslag, thi jeg finder, at det meget godt kan bruges, især naar vi forud for denne Lov kunne faae to andre Love — kunne vi ikke faae dem forud, haaber jeg, at de ville følge bagefter — nemlig Lovene om den interkommunale Besætning og om Uvidelsen af den kommunale Valgret. Jeg har nærmest begjæret Ordet for at fremsætte et Ønske for det ærede Thing, hvilket skulde omfatte saavel dette Lovfor-